

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi

Murat Şener*

Osmanlı tarihini araştıranlar için Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı'nda tasnifi tamamlanan belge gruplarının araştırmaya açılması çok önemli olduğu kadar, bunların araştırmacılara duyurulması da o kadar önemlidir. Osmanlı Arşiv Rehberleri bu ihtiyaçtan doğmuştur. Bu açıdan rehberler, yerli ve yabancı araştırmacılar için vazgeçilmez başvuru özelliği taşımaktadır.

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, son baskısı 2000 yılında yapılan "Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi"ni genişleterek 2010 yılının ilk yarısında üçüncü baskısını yayınlamıştır. İki baskı arasında geçen on yıllık süre içerisinde çok sayıda yeni fonlar araştırmaya açılmış ve bunlara dayalı olarak hazırlanan kataloglarda araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

Özellikle üçüncü baskısı yapılan bu çalışma, yerli ve yabancı araştırmacılara Osmanlı Arşivi'ni tanıtmak, araştırmaya açık fonlar hakkında bilgiler vermek, ayrıca Osmanlı Arşivi'nde devam eden tasnif çalışmalarına ait yeni bilgileri araştırmacılara sunabilmek amacını taşımaktadır.

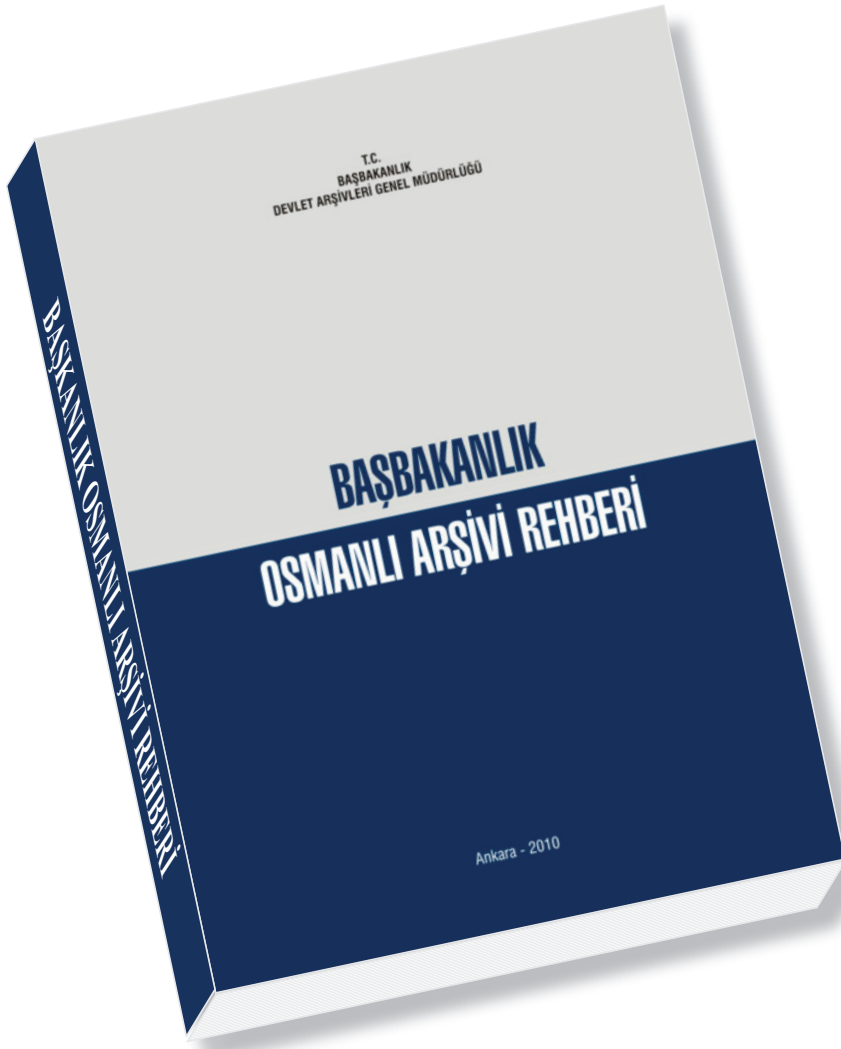
Osmanlı Arşiv Rehberi, dört ana bölüme ayrılmıştır. Osmanlı tarihi üzerine araştırma yapanların en çok müracaat ettiği kaynakların başında gelen Divan-ı Hümayun, Bab-ı Asafi, Defterhane-i Amire, Bab-ı Defteri (Maliye Dairesi), Bab-ı Ali Defterleri, Yıldız Sarayı Arşivi Defterleri, Nezaret ve Vilayetlere ait Defterler Birinci bölümde yer almıştır.

İkinci bölümde ise, Divan-ı Hümayun, Bab-ı Asafi, Defterhane-i Amire Belgeleri, Bab-ı Ali Belgeleri, Bab-ı Ali Sadaret Dairesi Kalemlerine Ait Belgeler, Yıldız Sarayı Arşiv Belgeleri, Nezaretler, Vilayet Müfettişlikleri ve Büyük Dairelere ait belgeler yer almaktadır.

* Arşiv Uzmanı, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi

Üçüncü bölümde harita, plan, proje, kroki, albüm ve fotoğraf koleksiyonları, Ali Fuat Türkgedi, Cavit Baysun ve diğer şahıslardan intikal eden arşiv malzemelerine yer verilmiş. Ayrıca yurt içi ve yurt dışı arşiv merkezlerine ait arşiv malzemesi ile kataloglar ve yeni uygulamaya konulan otomasyon sistemi hakkında bilgiler bu bölümde yer almıştır.

Dördüncü bölümde ise Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün faaliyetleri ile ilgili bilgiler bulunmaktadır. Kitapta yer alan ve analitik olarak hazırlanan indeks ise rehberin kullanımını oldukça kolaylaştıracaktır. Yayınlanan bu eserin Osmanlı Arşivi'nde araştırma yapanlara büyük ölçüde yardımcı olacaktır.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi. - Ankara: Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2010. - XLII, 597 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 108)